

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva :
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónapra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő :
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó :
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Előfizetési ár vidékre, postán kifizetve
Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónapra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Az obstrukció.

Debrecen, január 4.

A politikai irányadó körökben elhangzott újévi beszédek és az ezek nyomán fakadt különféle nyilatkozatok arról győznek meg bennünket, hogy az obstrukció nem halt meg, csak aludt egy kicsit.

De él. Hála Istennek!

Hadd dühöngjenek az ellenségei, hadd fessenek ördögöt a falra az albarátai, minden jóra való magyar embernek ezt kell kiáltania szerte hazában: éljen az obstrukció! Ezzel nyíljék meg az új év munkája!

Mert hiába handabandálnak a munkátlan munkapártiak, hiába ordítanak munka után, — az igazi munkát az ellenzék fogja végezni azzal, hogy az ő romboló munkáikat megakadályozza.

A fizetett kormányparti sajtó általában és egynehány szintén fizetett ellenzéki lap azt akarja világgá kürtölni, hogy a véderő elleni obstrukció rettenetes kárára válik ennek az országának.

A haszon persze az lenne, ha mihamarabb fizethetnők a véderőjavaslat tervével újabb sulyos százmilliókat.

Tessék csak elgondolni, hogy milyen szép haszna is származott volna abból, ha már tíz évvel ezelőtt belementünk volna a kitűnő létszámemelésbe? Legalább is ezermillióval többet

költöttünk volna ez idő alatt a dicső armádiára.

De hála Istennek tíz évvel ezelőtt is volt obstrukció s a létszámemelésből nem lett semmi. És ez az akkor is elátkozott obstrukció megtakarított ezermilliót.

Hát nem szép, nem gyümölcsöző vagy legalább is megtakarító munka az obstrukció?!

Azt mondják, hogy a hatalmak örült versenyében nem halaszthatjuk tovább a hadsereg fejlesztését. Vagyis, ha mások megőrültek körülöttünk, örüljünk meg mi is.

Hiszen ha mi a bécsi kívánságot teljesítjük, az már nem is örülség, hanem eszevesztettség lenne.

Elég nekünk abból az örülségből is, hogy a magyar parlament egy a nemzetől és nemzeti eszmétől teljesen idegen hadseregnek megadja évenként az eddigi pénz- és emberáldozatot. — Illetőleg egy kicsivel minden évben többet-többet.

Igy is rettenetes áldozat ez, ezt sem bírhatjuk tovább.

És különben is akármennyit költenék is erre a hazát nem ismerő, dróton rángatott, lélek nélküli hadsereg, éppen semmit sem érnek vele. A magyarság, a magyar függetlenség szempontjából pedig egyenesen ártanak vele magunknak. Hiszen valóságos testsanyargatás, sőt öncsonkítás a magyar nemzetől az, mikor egy szál ujoncot és egy fillért is ad ennek a közös-

nek csufolt, de valójában idegen hadseregnek. Olyan örülség ez, mint ha valaki a saját húsból darabokat metszene le és dobna oda a farkasnak, hogy meg ne egye.

Nem ilyen hadsereg van szüksége a magyar nemzetnek, de még a dinasztának sem. Tapasztalhatta 1859-ben és 1866-ban, amikor a jóra való, nagyon derék magyar fiuknak a háborúban mindig a sarkuk és a hátuk volt megsebesülve, amikor a legelső kínálkozó alkalommal elfogatták magukat. Ezeknek a derék fiuknak köszönhetjük mi Königgraecet, tehát a kivegyezést is.

Ha azt akarja a dinasztia, hogy a hadsereg minden ellenséggel szemben igazán megvédje, akkor tessék első sorban is kibontani a magyar ezredeknél a magyar zászlót, tessék a csákokra tüzetni a magyar címet és tessék nyelvében is magyarrá tenni a hadsereget. Vagyis tessék máról holnapra megteremteni az önálló magyar hadsereget.

Ez kell a magyarnak. De ha azt akarja, hogy a csip-csup darabokból összedrótózott — Ausztriája is megmaradjon, ez kell a dinasztának is. Probatum est. Tessék megkérdezni a jó öreg históriát. Tessék jól megfigyelni, hogy mit tett a magyar hadsereg Mária Teréziáért — a németekkel szemben! Hogy egyebet ne is említsünk.

Igaz, hogy ezt az osztrák katonai ész sem felfogni, sem méltányolni nem tudja, de nekünk

A CSÁRDÁBAN.

Irta: Móríc Pál.

Egész esztendőn át mindig fujdogál a hortobágyi szél. Ősz felé siramosabbra változik a hangja. Mintha csak az őshalmok csontlakozói sóhajtoznának! Csörög a nádlevél, mikor novemberi délutánokon aláhanyatlak a nap és előllobban a biborvörös lángözön. Még este sincs, a köcsös párák, nedves árnyékullámok homálytengerként csapnak keresztül a dércsipe pusztán. Sós Pista, a híres betyár kocogóra fogta a lovat. November utoljára éjszaka nem barátságos az elhagyott pusztá. Gödörbe léphet a ló. Förtelmesen ríkoltoznak a vándormadarak. Emberi tanga után vágyódott a Sós Pista lelke is. Alkonyattájt — 1876 őszén — a hortobágyi állatorvos lakásához fordult. Akkortájt még inkább saját különös törvényei voltak a pusztának. Nagyon is szelről feküdt az állatorvos lakása, nem lehet kicsukni a pusztán járó-kelőket.

A lódobogásra Dely Máttyás, az orvos, kijött a szobából. Sós Pista pejlova kantárját a kocsisnak dobta.

— Olyan régen láttam Máttyás bátyámat, — szölt a betyár.

— Hát kerülj beljebb . . .

A szobasarokban már sunyi árnyékok bujkáltak, de az ablakból tűnő sugarak szökdeltek a betyár egészséges, határozott arcára.

— Most ám én leszek a gazdá.
— Az én házámban? — az orvos némileg sértődötten tekintett a betyárra.

— Ahán, — Sós Pista elnevette magát — ne tessék félreérteni. A hortobágyi vendéglőbe hívom Máttyás bátyámat.

— Vagy úgy. Gyerünk. Süvegét fejébe nyonta, bekecsét magára rántotta az állatorvos és a betyárral nekilódultak a pusztának.

Fekete szemű, kedves zsidó lányka volt a hortobágyi nagy vendégfogadósnak, Glauber vendéglősnak a leánya.

— Jusztina kisasszony lelkem, — szólítottta a betyár, — viszontai bort kérek. Meg jó vacsorát is süttessen, főzessen! Hátha még az őszi ködös szellő is erre talál fujni vájakit?

Délután öt óra tájt már beesteledett. Glauber uram, a fogadós kissé sietve nyitotta be az ajtót s talán a betyárra tekintettel is erősebben hangsúlyozta:

— Mindjárt ide érkezik a város szekere. Összenézett az állatorvos és a betyár. Sós Pista elnevette magát a kérdő tekintetekre.

— Se baj. A debreczeni urak ugyem ismernek, pandur uraimék meg nem járnak kocsin.

— Hm, — Glauber köhécselve simította meg a bársonyapokáját. Megtette a kötelességét, nem firtatta tovább a dolgot.

— Máttyás bátyám azért végezze a magá dolgát, a többit meg hagyja rám — mondóká-

ját befejezte a betyár.

Dely Máttyás kiballagott az érkezők elé. Magában némileg tépelődött is. Mi lesz most? . . . A gyékénysátoros, ugynevezett echós szekérről Debreczen város tekintetes gazdasági szenátora, Csáky Gergely ur szállott le, az öreg Török Pál erdőmester és Bogdán Imre rendőrkapitány voltak a kíséretében. Dely Máttyás dehogyan is szölt nekik és mikor az ebédőbe léptek, az urakat szemelláthatólag meglepte a Sós Pista tekintélyes magyar alakja, aki az asztaltól felállított és elébe lépett az érkezőknek.

— Adj isten jóestét az uraknak, — tisztes komolysággal így köszönt a betyár.

— Kigyelmednek is barátom, — felelte a szenátor, Csáky Gergely, ak inem szerette a magyar köznépet.

— Én a mezőkeresztesi bíró vagyok, — folytatta bemutatkozását a betyár. Várad felé tartok ökrökért! Ha meg nem sérteném az urakat, jó szívvvel kérem, telepedjenek le az asztalhoz.

— Szives-örömet barátom, — Csáky Gergely szenátorék magokat megnevezvén, nyájasan és bizodalmasan paroláztak a derek szál főuri komoly megjelenésű magyarral.

— Glauber uram, három poharat, meg abból a viszontából is, — a betyár urasan, félignél alig feljebb töltött a poharakba, hanem a koc-

A báli idényre

legelegánsabb szalon, smoking és frack öltönyök, valamint átmeneti és téli kabátok, szép színes öltöny különlegességek készülnek

Prelovsky András
polgári, katonai és vasuti egyenruha szabó cégnél
Debreczen Kossuth-utca 4. sz.

meg legalább legyen már végre annyi eszünk, hogy ennek a negatív érzék ne legyünk a szolgálékü bukfenetvői. Legyen önértze a magyar nemzetnek és verjen vissza szívós kitarással minden sztrájk gőg szült vakmerő követelődést.

Meg kell végre értetni Béccsel, hogy ha nem kell önálló magyar hadsereg és mégis több katonára van szükség, akkor tartson magának katonát a maga pénzén az, akinek szüksége van rá. Nekünk kétféle sáros, sárga-fekete zászlós, német kommandós katonából egy szála sincs szükségünk.

Ennek a kidomborítása az obstrukciónak a nemes feladata. Éljen tehát az obstrukció!

Simon István.

A helyzet.

Spekulálnak a mungók.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Akár a budapesti, akár a bécsi mungó-lapokat olvassuk most, egyszerre nagy örömrivalgást láthatunk náluk. Mind Kossuthot emlegetik és teli tudóval kürtölik, hogy második ellentét van Kossuth Ferenc és a másik függetlenségi párt közt. Élénk fantáziával már látják, hogyan kapnak hajba a küzdő ellenzéki pártok és politikusok egymással. Természetes, mindez csak azért, hogy a véderőjavaslatok könnyebben keresztülmehessenek és Khuenék a hárból könnyebben kiszabadulhassanak!

A nagy örömmámor onnan ered, hogy Kossuth újévi elmékedésében kijelentette, hogy a választói jogban a túlzott radikális álláspontot nem teszi magáévá és a hazafiatalan elemek uralomra jutását nem látja szívesen. Egész bátran el lehet mondani, hogy a küzdő függetlenségi politikusok között senki sincs, aki a választói jognak «ultra-radikális» irányban való megoldását kívánná és a «hazafiatalan» elemek hatalomra jutását helyeselné. Küzdenek igenis az általános választási jog meghamisítása ellen, a Tisza-féle reakcionárius választói reform ellen, de mindenki nagyon jól tudja, hogy csakis a nemzeti viszonyainknak megfelelő, bizonyos

cintást már az asztalhoz telepedett tekintetes szenátor ur irányította.

A városa dolgában fáradhatatlan Csáky Gergely szenátornak mindenre kiterjed a figyelme és mivel barátságos szerető magyar uriember volt, Borsodvármegyében is számosan kerültek ismerősei, ezek felől kezdte faggatni az értelmes beszédű mezőkeresztési bíró.

— Hogy szolgál az egészsége a vicispán urnak? Lévy megyei notárius ur még mindig olyan szépen verselget-e? Hát Keszenben Dobozy uraméknak van-e most jó «szóló» agaruk, vagy inkább a gróf Szirmay agarai előzik a keszi urak bűszkeségeit? Mezőkövesden és Keresztiesen növekednek-e jó lovak? Szeretik-e az iskolát a gyermekek?

— Az iskolázásból több is ránk férne, — válaszolta a bíró, aki rendre és találóan felegetett a debreczeni szenátor minden kérdésére.

Nem csoda, hogy azután Bogdán Imre mezőrendőrkapitányból is kikiváncsolt a szó.

— Mondja már, bíró uram, hogy sikerült az alhegyi szüret?

— Jól, tekintetes uram! Muzsikaszóval, vigan szüreteltünk.

— Osztan van-e ereje az ujbornak?

— Meghiszem azt. A lakodalomból ki nem fogyunk a farsangon.

— Hehehe! — a mezőrendőrkapitány urnak inge szerint volt az ilyen ebszéd, — bíró uram, mondja már, hát a szépasszony főzte kisüsti szilva- és törkölypálinka árával hogy állunk?... Az örökön szomjas mezőrendőrkapitány bizonyosan még tovább is tudakolta volna a kedves pincetitkokat, hanem a konyhatűztől kipirultan beperdült a csinos, fűrgé Glauber Jusztii.

feltételeken nyugvó általános választói jog az, amely nálunk megvalósítani szabad és lehet. Hiszen az irni-olvasni tudás és a 24 éves korhatár már magában véve is nagy korlát.

A függetlenségi pártok az egymással folytatott eszmecsereikben meggyőződtek — hogy ha megvalósításra kerül a sor, az általános választói jog részleteire nézve sincsenek áthidalhatatlan ellentétek a pártok között. Az értekezletről kiadott ilyen irányú hivatalos kommuniké Kossuth hozzájárulásával tette ezt közzé. Sem az ultraradikális irányt, sem a hazafiatalan tendenciákat tehát senki sem akarja a függetlenségi pártok szolgálni.

Ellenben a küzdő függetlenségi politikusok között mindeki egy választói reformot akar megalkotni, a mely az eddigi nemzetellenes és gyalázatos, oligarchikus uralomnak egyszer s mindenkorra véget fog vetni. A cél az, hogy ne lehessen ide küldeni császári szolgákat, pénzes-zsákokat, néhány föléseperedett, lelkiismeretlen oligarchát, akik kezükbe kaparítva a hatalmat, vállalkoznak a nemzet letörésére.

Az, hogy a jóérzésű, hazafias munkásság is választói joghoz fog jutni, nemcsak nem baj, de szükséges is. Valamint az is, hogy az ő képviselőik is helyet foglalhassanak a parlamentben.

Kossuth Ferencre már elég sokszor spekuláltak a mungók, de mindig hiába. Sohase volt neki kedve odaállni segíten Khuenéknak, Tiszáéknak, hogy a nemzeti küzdelmet leverjék és a mérhetetlen katonai terheket a nemzetre ráerőszakolják. Most se lesz az másképp. Most is fel fognak a mungó urak mindenféle ravasz számításokkal sülni.

A református egyház új oszlopai.

Választott az egyházkerület.

Kiss Ferenc egyházkerületi főjegyző.

A tiszántuli református egyházkerület múlt évi őszi közgyűlése fogadta el Dicsőfi József debreceni lelkész lemondását az egyházkerületi főjegyzőségre s így ki ezen tiszt betöltésére a szavazást december 31-ikei határidővel. Az ugyanezen a napon megtartott lelkészi értekezlet a főjegyzői tisztra Kiss Ferenc alsószabolcs-

hajduvidéki esperest, és Futó Zoltánt, a békéscsaba egyházmegye főjegyzőjét, egyházkerületi aljegyzőt jelölte.

Ugyancsak a múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlés a Kiss Ferenc esperessé történt választásával megürült egyh. ker. tanácsbírói tisztra is, melyre a lelkészi értekezlet egyhangulag Jánosi Zoltán debreceni lelkészt jelölte.

Az egyházmegyéből a főjegyzői és tanácsbírói, valamint a megürit tanárképviseleti tisztra beérkezett szavazatokat ma délelőtt bontotta föl a szavazatbontó bizottság, melynek tagjai voltak Baltazár Dezső dr. püspök, és Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok kettős elnöksével Könyves Tóth Kálmán, Sass Béla, Szele György és Dóczy Emil, jegyzője pedig Kun Béla dr. egyházkerületi aljegyző.

Az egyházkerületi főjegyzőségre az egyházkerület 579 községéből 775 szavazat érkezett be (holott az egyházkerület kebelében lévő egyházközségeknek 785 szavazatok van), mely ekéint oszlott meg:

Kiss Ferenc esperes nyert	490
Futó Zoltán egyh. ker. aljegyző	281
Andrássy Kálmán buji lelkész	3
Sass Béla egyh. ker. tanácsbíró	1

szavazatot.

Igy tehát az egyházkerületi főjegyzői tisztra Kiss Ferenc alsószabolcs-hajduvidéki esperes választott meg.

Kiss Ferenc nevét már szárnyára kapta a hír s ma már szerte az országban ismerik a gyújtóhatású tollal bíró, s a kalvineumot meg alapozó kiváló esperes nevét. Vele igen sokat nyert az egyházkerület: kiváló, fáradhatatlan munkerőt, népszerű vezérembert, aki mindenkor csak dicsőségére válhatik a tiszántuli egyházkerületnek.

Talán ő feleltetni tudja a Dicsőfi József lemondásával a tiszántuli egyházkerületet ért veszteséget.

Az egyházker. tanácsbíróiságra 765 szavazat adatott le, melyből:

Jánosi Zoltán debreceni lelkész	525
Szele György debreceni lelkész	112
Andrássy Kálmán buji lelkész	109
Dicsőfi József v. egyhker. főjegyző	7
Gergely Antal mezőtúri lelkész	5
Csányi Benjamin szeghalmi lelkész	5
Futó Zoltán egyházm. főjegyző	3
Bánóczy Endre ref. lelkész	1

szavazatot nyert.

A jelöltek közül tehát Jánosi Zoltán, a debreceniek egyik népszerű, kiváló tehetségű

— Tekintetes uraimék, találhatunk már? És miként rendezzem a terítést?

Öreg Török Pál ur, az erdőmester, eddig szóltalanul szürcsölgötte a visontait, most felmordult:

— Lesz-e jó vacsora, ez az első kérdés? A fenébe, ami pedig a terítést illet, látja, hogy ötven vagyunk, tehát öre terítsenek, hallja.

Csáky Gergely úgy megszerelte, hogy teljesen magának foglalta le az értelmes mezőkeresztési bíró. Jobbja felől ültette a bíró. Gondoskodott arról is, hogy ne maradjon üresen a szerénykedő bíró pohara. A paprikás halászlére, tepertős, turós laskára és ropogósra pirult kövér rucapescenyére kiválóan izlett a visontait. Összemelegedtek a szívek. Kedvesen, derűsen folyt a beszéd, Bogdán Imre mezőrendőrkapitány ur a jó paprikás halászlére még talán a szokottnál is szaporábban öntögette be a visontait. Már az is fájt neki, hogy a bíró többnyire csak a szenátorral beszélgetett és mivel különben is szokása volt a «dikciózás», felkiáltott:

— Uram, uram, mezőkeresztési bíró uram! — a kipirosodott arcú Bogdán kapitány többször is megköszöri a torkát, — ihol, elfogyasztottuk a vacsoránkat, mi még csak nem is koccintottunk, mert a szenátor ur úgy lefoglalta bíró uramat, hogy mink szót sem válthattunk. Pedig az igaz magyar barátságban mi sem vagyunk utolsók. A Kandia-utcában nekem is van egy házam, ha Debreczenbe jön bíró uram, el ne kerüljön. Harapnivaló, még pár pohár ermentéki bakator kerül énnélam is. Isten tartsa meg sokáig bíró uramat és vezérelje szerencsével az utjaiban. Lelkemből kívánom.

— Vivát! — jókedvűen kiáltották az urak és a szerénykedve mosolygó bíróval oly hevesen

koccintotta a poharát a kapitány. Longy hűtés közben az erdőmester pohara csöndben csorbították.

— Disznózom adiat! Török Pál erdőmesternek másik poharat kellett hozni. Ejjé! már az egy óratájt már a jó visontai sem kellett nem. Elszürcsölgött az öreg ur, a figyelmes Csáky szenátor ahogy észrevette:

— Csitt, barátjaim, — szölt, — a jó álmot hozó istenkét ne riasszuk el... Holnap is nap lesz. Glauber uram, csináljék meg a számadásunkat.

— Már bocsánatot kérek a tekintetes urtól, — a szerény bíró közbevágott, — nem addig van az! Az én asztalomnál tisztelték meg, hát az én vendégeim az urak.

— Hohó, kedves bíró uram, — Csáky Gergely szenátor ellenkezőleg magyarázta, — a hortobágyi csárdában hivatalomnál fogvást én vagyok a gazda. Bíró uram a vendég; Glauber uram, csináljék meg a számadást.

A vitaközlásra Török erdőmester is felbredt és iziben kimondta:

— Felét, feét, fiaim. Ez az igazság. Török erdőmester osztóigazságában a bíró is megnyugodott és a firelés után Csáky szenátorral kezet szorítottak.

— Persze, miék már nem látjuk bíró uramat, — szölt a szenátor.

— Biz én nekem sietős az uram. Ki tudja, holnap hángadik határban jók.

— Sajám, — szölt uram, mert holnap estére ide jövünk a határból. Hé, Matyi, — a szenátor a csöndesen mosolygó állatorvoshoz fordult, — legalább te ne maradj el! Várj itt reánk...

Az urak mentek a melegre fűtött vendégszobába aludni. Az állatorvos a betyárral neki-

vasakaratu, jeles lelkésze nyert abszolút többséget s tölti be a megürült egyházkerületi tanácsbírói tisztet.

Most bontották még fel a megürült s ujonnan szervezett egyházker. tanárképviseleti tisztet is s megválasztották 771 szavazattal a debreceni tanítóképző intézet részéről Nagy József igazgatót, a debreceni tanítóképző intézet részéről Nagy Gyula igazgatót s a szatmári felsőbb leányiskola részéről Matolcsy László tanárt. A szatmári felsőbb leány iskola részéről tanárképviselelőül Bácskay József tanár választott meg 668 szavazattal, Szatmári Akos 99 szavazattal szemben.

A szavazatbontás eredményének híre hamar elterjedt a városban s mindenütt osztatlan örömet s megnyugvást keltett.

A főmérnök ur figyelmébe!

Sártenger a Nagytemplom előtt.

A Stenczinger-ház helyének rendezése.

A Stenczinger-ház nem csak életében, de még halála után is átka Debrecennek. Eltűnt a földszinéről ez a bagolyvár: de mi maradt helyette? Egy sártenger, egy szemétkerakodóhely a város közepén.

Mégis csak borzasztó, hogy Debrecenben minden dolognak ilyen a vége! Eltakarodik a Stenczinger-ház és szemétdomb éktelenkedik helyette a Nagytemplom előtt.

Mert azt csak mindenki láthatja, hogy a Stenczinger-ház lebontásával még nem tettünk meg mindent.

Azzal, hogy hosszas vajadás után a Stenczinger-ház eltűnt a helyéről, még nincs befejezve ennek a térnek rendezése. Remélhetőleg, amint mi gondoljuk ezt, ugyanilyen véleménynyel vannak az illetékes körökben is. A ház elbontásával nyert tér rendezetlenségét sokáig huzni-halasztani nem lehet, nem is kívánatos, mert hiszen a Stenczinger-ház lebontásával az volt a cél, hogy széppé tegyék a városnak ezt a legfontosabb részét.

A térrel szemben a Takarékszövetkezet gyönyörűen kiépítette a házát. Üzletekkel látta el az új épületet, sőt egy kis gyalogjárót is rögtönzött a boltok elé. Ez azonban nem elé-

githeti ki a közönség igényét, mert a Hitelintézet házában megakadt a járó és azok, akiket a sorsuk arra visz, kénytelenek vagy nagy sárban, vagy pedig óriási kerülővel folytatni a rendes járást az utcákat.

Este semmi világítás nincs ezen a vidéken, olyan sötét a tér, mintha a külvárosban lennénk, nem a piacon.

Helyes volna ideiglenesen a tér közepére egy villamos ivlámpát felállítani, hadd világítsa meg a sártengert, amely elterül a Stenczinger-ház helyén.

Hallottunk olyan érveket, hogy mindaddig míg a Kossuth-szobor felállítását aktuálisnak nem válik, addig nincs szükség a rendezésre. Ez nem lehet érv, mert itt egy óriási forgalmu gócpont van, amelynek járhatósága és világítása a közönség elsődleges érdeke.

A város nem kívánhatja sem a közönségtől, sem pedig a nagy adókkal terhelt s közelről érdekelt kereskedőktől, hogy mérhetőlen károkat okozzon nekik a tér járhatatlansága és esti vak sötétsége.

Bizunk Aczél Géza főmérnökben, aki ha egyszer megtekinti ezt a területet, be fogja látni, hogy itt okvetlen és sürgősen tenni kell, mert ezt a közérdek kívánja meg.

Drágul a vasut.

Tarifaemelés a Máv-nál.

A hazai közgazdasági életnek az az óriási megterhelése, melyet a kereskedelemügyi kormány a vasuti árú- és személydijszabás felemelésével készíti elő, igen nagy elkeseredést váltott ki az összes gazdasági érdekképviseletekből, — mert hiszen azzal mindenki tisztában van, hogy a magyar ipar és mezőgazdasági termelés — mely a legutóbbi tarifaemelésnél elment teherviselési képességének legszélső határáig — a most vállaira rakandó új terheket el nem bírja. Bár a kormány teljesen úgy csinálta az egész ügyet, hogy a tulajdonképpeni ipari és kereskedelmi érdekképviseletek jóformán szóhoz sem juthattak, mégis annyira erős ellenáramlat alakodott a tarifaemelés szemében, hogy a gazdasági érdekképviseletek már egy nagy országos demonstráció tervével foglalkoztak.

Az áruszállításnál a tarifaemelés olyan formában akarják keresztül vinni, hogy a gyorsárúkra vonatkozó díjtételeket 7 százalékkal, a

teherárúkra vonatkozókat pedig 5 százalékkal emelik és a szállítási adót, amelynek külön becsapítása eddigelé mellőztetett, ezentúl a szállító terhére írják.

Szóval a kormány nem 5, illetve 7 százalékos emelést visz keresztül, hanem 10—12 százalékos, ami olyan óriási megterhelést jelent a hazai iparnak, hogy a tarifaemelés ellen a legélesebb ellenállást is indokoltá teszi, annyival is inkább, mert a tervezet szerint éppen a romló élelmiszerek szállítása drágul legjobban.

Bizony furcsa módja ez a drágaság enyhítésének és csak Magyarországon próbálkozhatnak meg vele, hol a közszellem már teljesen elernyedt.

Ausztriában is emelték a tarifákat, de úgy, hogy az élelmiszerek szállítási díjtételeit azért csökkentették. Pedig mennyivel kisebb a drágaság ott, mint nálunk.

A személyszállításnál, személyvonatoknál megmarad továbbra is a zónadijszabás, a gyorsvonatokon azonban emelni fogják a viteldíjakat. A személyvonatok harmadik osztályán a zóna-tarifa megtartásával 33 százalékkal lesz drágább az utazás, mint idáig, a második osztályon 10, az elsőn 14 perccel. A gyorsvonatoknál a huszonnégy kilométernél nem hosszabb utakon, az eddig érvényes minimális 1 korona 80 fillérről 3 koronára emelik az első osztályon, a másodikon 1 kor. 20 fillérről 2 koronára.

A személytarifa nevelésével leggyidejűleg bizonyos kedvezményeket is nyújtanak majd az államvasutak, még pedig nagyobb mértékben, mint idáig.

Szaporítani fogják a retur jegyeket, jegyfüzeteket és feláru jegyek váltására jogosító bérletkártyákat adnak ki, ugyszintén fényképes igazolványokat, tanuló és más heti jegyeket stb. A ma érvényes bérlet és egyéb efajta jegyek árát 15—20 százalékkal emelik.

Egy érdekes nyelvi kérdés.

Hogy írjuk a doktor szót?

A doktor szót hol nagy betűvel, hol kis betűvel írják. Borbély György kiváló nyelvész és tanár erre vonatkozólag most a következőket írja egy debreceni tanárhoz:

Nem állok ebben az ügyben a germanizmus hatása alatt, mert akkor mindenik főnevet nagy betűvel írnám. En öntudatosan és következetesen előlírom és nagy betűvel íkezem Weceget, Grófot, Bárót, Doktort Ifjabbak Idősbet eppen azért, mert tulajdonneveknek tartom. — Melléknevek ezek mind s nem főnevek, de nagyobbak a közfőneveknél. Kezdetben ezeket mindenki előírta s nagy betűvel kezdte. Most 99 százalék hátul írja s kis betűvel. Pro és kontra sok argumentummal lehetne vitatni, hogy elől írjuk, vagy hátul. Ha meggyőztök arról, hogy hátul kell, jól van, hátul írom, de akkor is nagybetűvel írom, mert tulajdonneveknek tartom. Eppen úgy, mint a rómaiak: Publius Cornelius Scipio Africanus Minor Numantinus. Nem, mint ha a római latinoktól tanultam volna. Rang, rend, cím, kitüntetés legyen a nevek: érdemileg nyerték, vagy ingyen adták nekik: mindenképpen jelzők az előbbi nevek előtt, a magyar nyelvben elől az indó európai nyelvekben hátul, mint Scipio után az Africanus Minor Numantinus s állandó-sulván tulajdonnevek lettek, éppen így, mint a régiek is jelzőkből lettek: Sárge István, Sánta Péter, Nagy Lajos, Szent László, Földnélküli János és Temető Szaniszló. Mondhatnád, hogy tulajdonnevek — magyarosan — elég két név. Elég. Párducos Árpádnak Vörösmarty előtt egy név is elég volt: Árpád. De a rómatagnál: Marcus Tullius Ciceró van. S a magyaroknál is van most: Nagybudafalvi, Kisbudafalvi, Középbudafalvi Vermes Nándor. Szerintem ezeket az előneveket is nagy betűvel kell írni, ha már írjuk. Érdekes elmélet ezekkel összehasonlítva: lovag, vitéz, hős, bajnok, levente. Ezek is eljzók. De ezeket hátul írjuk s kis betűvel kezdjük. Nem tudom miért. Ezek is olyan kitüntetések, mint a Doktor. Csupán a szellemiség s testiség a különbség. Lám ez jól van írva: János Vitéz. Mi-

lódult a pusztai éjszakának s Bogdán Imre mezőrendőrkapitány az ambitusról is utánuk kiáltotta:

— Hé! Bíró uram! Oszt ne felejtse el, a Kandia-utcában lakom.

Nehéz volt, sötét volt a novemberi éjszaka a Hortobágyon s boros fővel ballagtokban az állatorvosi tanyához, Dely Mátyás megszólalt:

— Hej, te Pista...

— No, mit akar, Mátyás bátyám?

— Ember vagy öcsém! Édes szülőanyád is elhitte volna, hogy te vagy a keresztesi bíró.

A betyár nem felelt rá. A hortobágyi ihid tulsó végén bizonyosan valami kőbe botlott fel, mert hamiskásan pendült meg a sarkantyuja...

Másnap este Dely Mátyás állatorvos már a hortobágyi fogadóban várta Csáky Gergely szenátor urékat. Alig telepedtek asztalhoz, az öreg Török Pál erdőmester mindjárt felemeltette a bórót:

— Hej, Gergely öcsém, — ugymond, — sokat hallgattam az éjszaka, de annyit mondok, az a bíró értelmes ember ám.

— Az a, — felelte a szenátor s kérésleg tekintett Delyre, — mikor ment el a bíró uram?

— Az a keresztesi bíró.

— Bíró uram? Micsoda bíró uram?

— Keresztesi bíró? Én ugyan soha nem láttam azt....

— Nem láttad, az öreg erdőmester bosszusan csapott az asztalra, hát akivel tegnap este vacsoráltunk, az a derék, értelmes ember ki volt?

— Ertem már.... Az a derék értelmes ember soha sem volt, nem is lesz soha Keresztesen bíró.

— Hát ez meg már miféle beszéd. Mátyás. — Csáky szenátor nem szeretett léha tréfát.

— Pedig valóságot beszélék! Az a tegnap esti derék ember nem volt más, mint a betyár Sós Pista.

— Ne bomolj, komám. — Bogdán Imre mezőrendőrkapitány egészen megrökönyödött. — Hisz én ötször is paroláztam vele, sőt a házamhoz is meghívtam.

Dely a fogadóhoz fordult:

— Szóljon már, Fesus bácsi! Kivel vacsoráltunk tegnap?

A hortobágyi fogadós kezében megforgatta bársony sikkáját:

— Sós Pista volt biz az, uraim! Node, vacsorált az már máskor is ilyen urakkal...

Tekintetes Csáky Gergely szenátor ur elneveve magát és a hűledező rendőrkapitányhoz fordult:

— Imre, ha tudtad volna, hogy az?... Mit cselekedtél volna?

— Nem tudom. Jobb így, hogy most tudtuk meg.

Vontatottan indult a vacsora. Csáky Gergely szenátor gondolatokba merülten hallgatott, majd kétszer is mondta:

— Kár az olyan derék emberben, hogy ilyenre vált.

— Ilyenné vált tolvaj, rabló juhászgazdája miatt, akivel mint bűnrészeszt ítéltek el Am a börtönből megszökött, betyár lett Sós Pista, — a mélyérzésű állatorvosnak busan, szomoruan hangzott minden szava. A csárdaház ablakát siránkozva zörgette a hortobágyi szél. A vad, a nyers őszi éjszaka rémséges homály képét fenyegetőleg nyomta a reszkető ablaküvegre. Jaj, pedig ember az emberhez még kegyellenebb.

nél állandóbb, annál inkább nagy betűs. Megérdemelné, hogy az egész kérdést bővebben tanulmányozza és fejtegye az ember. — Most hirtelenében én sem tudok róla többet mondani.

Szintelen riportok.

Milyen is a föld? — A Julcsa szép szalagja. — Elszóltta magát. — A kiirtott nadragulya. — Ritka fájdalom.

Egy falusi tanító — aki szenvedelmes tubákos volt — hétköznap egy egyszerű, gömbölyded alaku tubákos szelencét hordott magánál, míg vasárnap egy diszes, négyszögletes alaku szelence pompázott a zsebében.

Egy alkalommal az iskolában földünkről tartott előadást a kis nebulóknak.

Hogy jobban megérték, milyen alaku is a föld, elővette tubákos szelencéjét s elkezdte magyarázni:

— Földünk ilyen gömbölyded alaku, mint ez a tubákos szelence...

Az évvégi vizsgálaton az elnök kihívja feladni a kis Sármtási Lacit és mondja a tanítónak, hogy kérdezzen tőle valamit.

A tanító azt kérdezi tőle, hogy milyen alaku a föld?.. Mire a kis nebuló elkezd hárdarni:

— Hétköznap gömbölyű, vasárnap négy-szögletes, mint a tanító ur — tubákos szelencéje!...

A cselédbálban javában folyik a tánc. A szép, darázsderékű, bájos Julcsát már harmadszor kéri fel táncolni egy daltól szolgáló legény.

— Jaj de szép rózsaszínű szalag van a derekán! — csodálkozott a legény a Julcsa formás derekán pompázó széles szalagra mutatva — Hol vette?

— Kaptam ajándékba!

A tánc hevében aztán véletlenül megfordul a szalag felőli szélé és a legény legnagyobb eglepetésére ezt olvassa le róla:

«Részvétünk jeléül — a gyászoló család».

Egy jó kedvű ur meg akart tréfálni egy kis fiút.

Azért neki tíz fillért és beküldte a legközelebbi boltba, hogy hozzon tíz fillért — ezt!

A kis fiú bemegy és a világ legtermészetesebb hangján mondja:

— Kérek tíz fillért éssz!

Mire a boltos közömbösen mondja:

— Az itt nem kapható!...

A földesur magához hivatja a cigányt és megparancsolja neki, hogy az elszaporodott nadragulyákat irtsa ki.

A cigány alázatosan hajlong és vigyorogva mondja:

— Megless, csókolom a kecsit a nagyságos urnak!...

Másnap a földesur látogatába akar menni. Mikor a szekrényt kinyitja, kővé meredve látja, hogy az összes ruhája eltűnt...

Mindjárt a cigányra gyanakodott, s fele is hivatva azonnal magához.

— Mit csináltál te a ruháimmal?!... — rivalt dühösen a moréra.

— Jaj, könyörgöm, ne tessék úgy hárgadni!... Hisz a nagyságos ur parancsolta, — hogy irtsam ki a nadragulyákat!... Hát én — kiirtottam!...

A színházban két fiatal ember ül a földszinten.

Előttük egy kopasz ur ül, akinek azonban a tarkójárolás zépen fel van fésülve a haja csupasz fejetejére.

— Te! — szól az egyik fiatal ember — ha ennek az urnak elől meghuzzák a haját, hát akkor — hátul fáj neked!...

(— j. j. —)

Sok a pénzintézet!

Egészségtelen állapotok a pénzpiacon.

Sulyos válságok között van most az egész pénzpiac. Különösen érezhető ez a vidéken. — Debreczen azon városok sorában van, ahol legjobban túltengett az új pénzintézetek alakulása. Csak most, a legsúlyosabb válság idején szüntek Ctek be az újabb és újabb alakulások. Előre lát-Cható, hogy a jelenlegi állapot, ha még csak rövid ideig is megmarad, lóménekek pénzintézet bukását vonja maga után.

Most, a sulyos állapotok idejében akarnak seg tenni magok a pénzintézetek az újabb alakulások túltengésén. Csak nemrég Naggyváradon a meglévő intézetek, élükön az O. M. B. fiókja fogtak össze és kimondták, hogy alakulandó intézetnek hitelt nem adnak, részvényeit nem lombardirozzák. Hasonló mozgalomról hártunk Aradon is. Nem mondható ez kenyéririgységnek, még kevésbé az egészséges konkurencia elfojtásának. Tény az, hogy az alapításokat a régi intézetek már a születés pillanatában megérik, mert az alapítóik jórésben a meglévő intézetek betéltjéből hozzák össze. A későbbi folyományokról nem is szólnak, amik az üzletkötések terén tapasztalhatók. A védekezésnek ezen módja volna még talán a legkönnyebben keresztelhető: A pénzintézetek valamilyen szövetség, vagy egyesülés keretében tömörülnének és ott, ahol a helyi gazdasági viszonyok nem kívánják meg az újabb alapításokat, azt mindenáron megakadályozzák és az életre nem való intézeteket pedig megbuktatják.

Az ország gazdasági szempontjából határozottan üdvösnek, sőt áldásosnak lehetne mondanunk azt az akciót, amely az újabb alapítások és a meglévő, alappal nem bíró pénzintézetek ellen irányulna. Annál is inkább kellene e beteges gazdasági jelenségen valamilyen uton-módon segíteni, mert ha ez tovább is így tart, előbb-utóbb a törvényhozásnak kell beleszólnia. Már pedig azt tudjuk, hogy állami beavatkozásnak mindig megvan a hátrányos oldala.

Pedig azok a deputációk, amelyek vidéki pénzintézetek összeomlása után a pénzügyminiszter előtt mindig megjelennek és tőle a betevők érdekeinek megvédését kérik, előbb-utóbb arra fogják az államot készíteni, hogy a pénzintézetek alakulását, működését figyelemmel kísérsje, szóval, hogy felügyeletet gyakoroljon. Ha nem igyekezzenek törvényes beavatkozás keretén kívül egyes városok és községek hitelszükségletéhez, gazdasági fejlődéséhez szükséges méretekben felüli alapításokat megakadályozni, az államot saját érdeke fogja arra kényszeríteni.

SZÍNHÁZ.

Ma pénteken este C) bérletben:

KIS GRÓF.

Kis gróf. Ma este a Kis gróf népszerű operett kerül színre, melyben Borbély Lili, Zilahy S. Vilma, Falussy, Kassai, Csanádi, Guthy Sarolta, Ligeti, Máthé és Dési játszanak nagyobb szerepeket. A kiváló operett eddigi előadásaival még minden alkalommal tért házat vonzott. A ma előadás iránt is meleg érdeklődés nyilvánul.

Ördög. Szombaton este Molnár Ferencnek világhírű vígjátékát, az Ördögöt tüzte ki Zilahy igazgató műsorra, melyben a címszerepet ő maga játsza. Kivüle T. Csige Böske, Vajda Ilonka, Virányi Sándor, Szilágyi Ernő, és Dési játszanak nagyobb szerepeket. A pompás vígjátékra nagy gonddal készül a társulat.

Az ember tragédiája. Szombaton délután 3 órai kezdettel, mérsékelt helyárok mellett Madách hatalmas műve, Az ember tragédiája kerül műsorra. Evát Fabinyi Lili, Adámot Szilágyi Ernő játszik. A nagyszabású műben különben a társulat teljes személyzete foglalkoztatva van. Jegyek ez érdekes előadásra előre válthatók.

Vasárnapi előadások. Vasárnap éppen úgy, mint szombaton két előadás lesz a színházban. Délután mérsékelt helyárokkal Zeiler Károlynak bájos zenéjű és mulattató szövegű operetteje, a Madarász kerül színre, melyben Zilahy S. Vilma, Borbély Lili, Falussy István, Sothi Ernő, Kasay Károly, Ligeti, Dési és Guthy Sarolta játszanak vezető szerepeket. Este rendes helyárok Jókai Mór világhírű regénye után irt gyöngyöri színmű, az Aranyember kerül műsorra, melyben Virányi Sándor, Bérczi Einő, Szilágyi, Kemény Lajos, Vajda Ilonka, Papp Tusi, Ligeti, Dési, Máthé és Kelemen játszanak nagyobb szerepeket. A kiváló mű előadása iránt meleg érdeklődés nyilvánul. Jegyeket ez előadásra a színházi pénztár előre árusít.

Egy szabó vitézi tette.

Az idegenbe tévedt cselédleány kálváriája.

Az ügyeletes rendőrtisztviselő előtt tegnap este megjelent egy örmester és előadta, hogy a vele jött cselédleány ügyében kíván panaszt tenni. A rendőrtisztviselő erre kihallgatta a leányt, aki a következőket adta elő:

A máramarosmegyei Bustyaházára való, 19 éves s haza akart utazni. Mire azonban megérkezett Debreczenbe, a pénze elfogyott s így nem tudott tovább utazni. A kaluz mondta neki, hogy kérjen kölcsön valakitől, akkor talán sikerül hazamennie. Ezt meghallotta egy debreczeni szabó, aki ugyanazon a vonaton érkezett és felajánlotta neki, hogy ő majd szerez neki helyet, csak menjen vele. Ő el is ment vele az Eötvös-utca 58. szám alatt levő lakására. Ott azonban nagy meglepetés érte. Alig tette be lábát a lakásba, a szabó az ajtót bezárta s úgy azt, mint az ablakokat párnával betömte. Azután rávetette magát, a ruháját letépte róla és merengletet követett el ellene. Foigyton sikoltzott, de hiába, mert nem tudott kiszabadulni a körmei közül.

Végre ütött a szabadulás órája.

A szabó ugyanis elaludt s ő ekkor kapva az alkalmon, összeszedte a ruháját és egy szál irtgben befutott a szomszéd lakásba.

Ott megdöbbenve néztek a magából kikelt, remegő leányra.

Megnyugtatták és a Debreczenben teljesen ismeretlen leánnyal bejöttek a rendőrségre panaszt tenni.

— Most itt vagyok, s azt sem tudok, mit csináljon! — sóhajtozott a szegény rutén lány, aki csak tőri a magyar nyelvet. Ilyesmi sem megtörténte még velem!...

A rendőrségen felvették a panaszt s azonnal elküldtek három rendőrt és egy rendőrőrmestert a vitéz szabó elfogására.

Amint ma értesülünk, a jeles szabó urat még tegnap letartóztatták s ma már átadták az ügyészségnek, mely az ügyben a vizsgálatot megindította.

Legjobb és legszebb
Csigók Daniel csigó
TELEFON 501
Molnár Ferenc
Debreczen
Racz utca 49. postánál szombaton.

UJDONSÁGOK

STAGNÁLUNK!

Evvel a szóval lehet a legjobban jelezni a jelenlegi állapotokat. Magyarország, úgy látszik, hogy megint súlyos válságnak néz el: de akárhogy is forduljon a dolog, ez a stagnálás már nem tarthat sokáig.

A stagnációnak a magyar politikában végre is meg kell szünnie. Mindenki érzi, hogy valami nek kell történni, mert ha még tovább tart a mostani mozdulatlanság, mely életszerűként nehezedik az egész közéletre, úgy, az az állami élet egész vonalán teljes szétzilálás jelenségeit idézi elő. Az országokat a mai világban végre is kormányozni kell, még pedig okosan, körültekintően, számolva a viszonyokkal és az erőtegyezőkkel. A csodák várásának a politikája esködöt mondott és elvesztették a hitelüket azok, akik még továbbra is ennek a politikának az egyedül üdvözítő voltát hirdetik.

Az idő is sürgei a fejlődés megindulását. Sok a teendő, sok a megoldandó feladat és ez az országgyűlés másfél esztendőre pazarolt el a nemzet életéből, anélkül, hogy valamit is végzett volna. Az már bizonyos, hogy a mostani kormány a megoldandó feladatok közül egyetlen egyet sem képes megoldani, ennek a kormánynak a további fenntartása tehát tiszta időpazarlás.

Általános a meggyőződés, hogy az új esztendő első két hónapjában fordulat következik be a magyar politikai életben. Ennek előjelei gyanánt már most is mindenféle kombinációk a levegőben. Természetesen a legtöbbjük nem is egyedül álló kombináció. Folytak azonban kísérletek és próbálkozások is, amelyek közül egyrémelyiknek az a céljuk, hogy a politikai helyzet megoldását a maga természetes alapjaira eltereljék és egyes személyi ambíciók kielégítésével a nagy elv ikérdések tisztázását elodázzák, vagy elkerüljék. Talán mondanunk sem kell, hogy az ilyen kísérletek és próbálkozások teljesen hiábavalók, mert a magyar politikai helyzet gyökeres változása csak azon az alapon történhetik meg, amely politikai életünknek a tengelye: a demokratikus parlamenti reform alapján. Minden más megoldási mód leggyőzhetetlen ellenállással találkozónak, úgy a parlamentben, mint az országban.

A város közigazgatása. Debreczen város közigazgatási bizottsága tegnap délután Donahy Elemér főispán elnöke által rendes ülést tartotta, amelyen az újonnan megválasztott bizottsági tagok is megjelentek. A bizottság a szakelődök jelentését tudomásul vette.

A Patronázs Egyesület köréből. Városunk a jótékonyági egyesülete február 7-én, vasárnap délelőtt új és vezetőinek gondolata szerint nagyfontosságú, hazánkban ezidő szerinti egyedül álló munkához kezd, amennyiben ekkor nyitja meg a Fűvészkert-utca 2. sz. a. levő ref. elemi iskola egyik nagyobb tantermében délelőtt 11 órakor bibliai óráit, ha úgy tetszik: vasárnapi iskoláját, délután 3 órakor pedig ugyanott mese-délutánjait. Felhívjuk a mi szegény pártfogóink lelke nemesítésére, szíve érzelmeinek emelésére törvő vállalatunkra a nagyközönség s ebben különösen patr. egyesületünk tagjainak szíves figyelmét. Meghívjuk ez órákra az Egyesület összes pártfogóit, s a gyermekmenhely telepén bennlakó összes növendékeket. Kérjük ezuton is a pártfogó urnókat és urakat, hogy a kezeik alatt levő fiatalokukat és gyermekeket ez órákra szíveskedjenek föl-idezni. Kivánatos, hogy főleg a megnyitó órákon városunk közönségéből is minél többen jelenjenek meg. Debreczen, 1912. jan. 4. Csiky Lajos, patr. egyesületi titkár.

Városi jutalomdíjak. Tudvalevő, hogy Debreczen város költségvetésében évek óta 2500 koronával szerepel újví jutalmazások címén. Az idén már 180 koronát elköltöttek az összegből, de még 2420 korona van e célra. A tanács foglalkozott az összeg kiutalásával, de még érdemben nem döntött, csak általános elvű kimondotta, hogy az idén lesz az utolsó újví kiosztás. A kiosztásnál Rostás István főkapitány rendelkezésére nagyobb összegeket fognak bocsátani, hogy abból a nejelentési hivatali derék és szorgalmas dijnókat jutalmazhassa.

— Egy debreczeni jogtanár felolvasása. —

Nagy hallgatóság előtt tartotta meg dr. Kovács Gábor egyetemi magántanár, a debreczeni jogakadémia nagyképzetségű tudós tanára előadását vasárnap délelőtt a Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében. A Társadalomtudományi Társaság alelnöke, dr. Venetianer Jakab üdvözölte dr. Kovács Gábort, kiemelve azt a nagy eredményű munkásságot, melyet a tudomány művészetében Miskolc város szülőtte, a tudományos világban ma már előkelő nevű dr. Kovács Gábor kifejt. Felkérte előadása megtartására. Dr. Kovács Gábor a hallgatóság nagy figyelmét mellett tartotta meg ezután előadását «A szociológiai alapelveiről». Az értékes és tartalmas fejtegetéseket, az előadó gondolatmenetének könnyen áérthető módon való kifejezését nagy érdeklődéssel hallgatták végig.

— Szakosztály gyűlések. A debreczeni ipar területi szakosztályának rendes havi választmányi gyűlései az alábbi sorrendben fognak lefolyni: 8-án d. u. 3 órakor a könyvkötő szakosztály, 4 órakor a fodrász szakosztály; 9-én d. u. 3 órakor az ács szakosztály, 4 órakor a fazekas és kályhás szakosztály; 10-én d. u. 3 órakor a lakatos, 4 órakor a bádgos szakosztály; 12-én d. u. 3 órakor a pintér, 4 órakor az asztalos szakosztály; 13-án d. u. 3 órakor a tímár szakosztály, 15-én a cipészszakosztály; 16-án d. u. 3 órakor a csizmadia, 17-én d. u. a kőműves, 18-án d. u. a szabó és 19-én d. u. a sütő szakosztály választmányi gyűlése.

— A borközraktár ügye. Ismeretes, hogy a borközraktár ügye mely nagy hullámokat vert fel pár hét előtt a városban. Az alapítók ugyan is a várostól olyan nagybó áldozatot követeltek, amely nem áll arányban az előnyökkel. A közgyűlés akkor utasította a város tanácsát, hogy tárgyaljon a termény- és áruakár igazgatóságával, hogy mi kívánulajdonképpen a várostól. A tanács mai ülésén foglalkozott ismét ezzel a kérdéssel és határozást hozott a termény- és áruakár igazgatóság felé, hogy szükséges terület nagyságát tudassa, hogy megfelelő beletelést kíván eszközölni a borközraktár létesítését.

— Megszűnt sertésvész. A Hortobágyon sertésvész lépett fel s aggodalmat keltett a gazdaság körében. A tanácsnak ma bejelentették, hogy a veszedelmes áratbetegség megszűnt és így a zárlatot a Hortobágyon feloldották.

— A kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a kereskedelmi és iparkamara miniszter elnöke a konvenciók és cs. és kir. konzulátus dr. Ferri József ügyvédet jogtanárassá nevezte ki.

— A Debreczen-nagyvárad vasút Biharmegye e ien. A Debreczen-Nagyvárad helyi érdekű vasút részvénytársaságának igazgatósága tegnap a belügyminiszterhez felebbezte a vármegye egyik utolsó közgyűlésén hozott határozatát, amelyben a részvénytársaság magára nézve sérelmesnek tart. A vármegye még két esztendővel ezelőtti kimondotta, hogy a részvénytársaság 20 éven keresztül évi 2500 korona segélyt ad, de csak megfelelő névértékű törzsrészvény ellenében. Mikor fizetésre került a sor, az igazgatóság csak a részvények névértékének megfelelő összeget, 30.000 koronát akar fizetni, míg a vármegye a részvények árfolyam-értékét, vagyis 50.000 koronát követelt. A közgyűlésen határozatilag kimondták, hogy a részvény árszáma az árfolyam értékének megfelelőleg tartozik fizetni. Ez ellen a határozat ellen a részvénytársaság most a belügyminiszterhez felebbezett, aki bizonyára elfogja utasítani a vasúti igazgatóság mellánytalan apelációját.

— Felkezei jellegű parcellázás. Tudvalevőleg az alruista-bank tárgyalásokat folytatott az egyes román káth. püspökségekkel a püspöki fölaek parcellázása ügyében s a bank megmozgatott minden követ, hogy Zichy Gyula gróft is megnyerje a maga akciójának. Zichy gróf azonban csak úgy egyezik bele a parcellázásba, ha a parcellákban csak katolikusok, de más vallásúak nem részesülnek. Ebből már könnyű megjósolni a parcellázó akció jövőjét — a csődöt is.

— Egyházmegyei választások. Az alsó-borsodi református egyházmegye lelkészi főjegyzőjévé Gaál Ferencet, a komáromi ref. egyházmegye egyházi aljegyzőjéül Vargha Sándor komáromi lelkészt választotta meg.

— Születések. A debreczeni anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jegyezték be az elmúlt napon: Gömöri Karolin r. k. 16 éves varrónő; Sándor fia, Nagy Ferencz 33 éves ref. kisbérő és Sajtos Zsuzsanna ref. 23 éves: keresztséget nem ért leánya, Nagy Eszter 22 éves: Bálint fia, Kovács István ref. 29 éves majoros és Kunkli Zsuzsanna ref. 27 éves: Sándor fia, Zveihár Antal r. k. 29 éves gazdasági cseléd és Saliga Mária rk. 16 éves: Antal fia, Kovács József ref. 28 éves ref. kórházi szakács és Rácz Erzsébet gkat. 21 éves: Sándor fia, Bojér József földbirtokos ref. 45 éves és Vengrin Anna ref. 36 éves: Béla fia, Sári Zsófia 18 éves cseléd Ilona leánya, Stercz Agnes gkat. 23 éves cseléd Dezső fia.

— Érdekes áttérés. Stiebl Lőrinc a Szeged-rókusai plébánia káplánja áttért a református egyház kebelébe, mivel a katolikus dogmák nem éregettek ki.

— A felvidéki magyarság ünnepe. Lélekemelő ünnepség fog lefolyni Iglón, január 7-én. A tizenkét felvidéki megye intelligenciája ad ekkor egymásnak találkozót, mikor is a Felvidéki Magyar Irók és Újságírók Szövetsége alakul meg. A magyar sajtó munkásának tömeges özszevetele a magyarság ünnepe lesz. Igen sok főispán, alispán, és orsz. képviselő jelentette be az ünnepségen való részvételét. Felleri Gyula iglói szerkesztő, helyi rendezőnél, aki Clair Viomossal, a F. M. K. E. titkárával és Dugovich Titusz lapszerkesztővel penditette meg a tömörülés eszméjét.

— Dr. György János református lelkész. Dr. György János a kolozsvári unitárius teológia volt tanára különbözőzeti lelkészi vizsgát tett az erdélyi református egyházkerület vizsgáló bizottsága előtt. Amint értesülünk, a bodakati ref. gyűlékezett György dr-t meg kívánja hívni megüriti lelképásztori tisztére.

— A tegnapi nap halottai. A tegnapi napon az alábbi elhalálozásokról tettek jelentést az anyakönyvi hivatalhoz: Németi István ref. 14 napos, Varga László ref. 19 éves, Vánca Gizella r. kath. 18 éves, Péntes Gergely ref. 51 éves, Borsi Károlyné ref. 39 éves, Papp Péter ref. 56 éves, Nagy (keresztséget nem ért leány) 12 óras.

— Kalvineum hangversenyek. A beregi ref. egyházmegye Beregszászban január 6-án a kalvineum javára hangversenyt rendez. Ugyancsak 6-án kalvineum-bái lesz Berettyóújfalun a kaszinóban.

— Az osztrák-magyar bank a kártyások ellen. Az osztrák-magyar bank főtanácsának legutóbbi ülésén fölállott egy tanácsstag és a következőket mondotta: «Tudvalevő, hogy a Lajtán tul, (ezt Bécsben mondták) hihetetlen arányokat ölt a kártyadűh. Magyarországon senkiről sem lehet tudni, hogy mikor lép meg a világot azazal, hogy a kártya romboló következményeit kell elviselnie, hogy mikor megy tönkre, és hogy mikor követ el bűnöket. Ezért indítványozom, hogy magyarországi cenzorainkat úgy válogassuk meg, hogy előbb pontos értesüléseket szerezzünk arról, nem hazárdkártyás-e? Olyan ember, aki hazárdjátékokat játszik, az vagy a kártyát akar vagyont szerezni, vagy kiteszi magát annak a szerencsét esésnek, hogy tönkremegy: de egyik fajta sem jó arra, hogy cenzora legyen az osztrák-magyar banknak. Ugyan ez áll mindazokra, kik az osztrák-magyar banknál hitelt vesznek igénybe. Ezért indítványozom, hogy kártyás cenzorokat ne alkalmazzunk, és kártyás üzletheleinkkel szakítsuk meg az összeköttetést. Az indítvány nem lepett meg senkit a főtanácsülésen, amely azt egyhangulag elfogadta. A bank vezetősége a határozatot már a legközelebbi jövőben érvényesíteni fogja.

— Lelkész meghívás. Gyenge János belzerindi lelkészt a mezőtelegi gyűlékezett egyhangulag lelkészének hívta meg.

— **Hazug hír Ferenc József királyról.** Egy párisi estilap bő lére eresztve fantasztikus tudósítást közöl Ferenc József király betegségről. Első szempillantásra látszik, hogy koholmány az egész s aft a «nagyon magasrangú udvari méltóság» — akire a lap hivatkozik — könnyű lelkiismeretű hírlapíró, aki nyilván még sohasem járt a schönbrunni kastély táján, s nem sül ki a szeme, amikor apróra leírja, milyen az udvari élet Schönbrunnban. A hosszú tudósítást elmondja, hogy Ferenc József királynak kínos összetűzése volt Ferenc Ferdinánd trónörökösével, aki keményen a sarkára állott s nem engedte, hogy az uralkodó elmenesse kedvenc emberét, löcendorfi Conrad vezérkari főnököt. Nem hiült meg Ferenc József király, nem hurut volt a baja, hanem az izgalmak tették betegé, s a lelki felindulás nagyon megártott neki.

— **Hymen.** Takács István Kovács Eszter, Kovács József Molnár Emmát és Zolnai László Barna Juliánát eljegyezte. G. Nagy Lajos ref. 25 éves hentessegéd és Varga Róza ref. 22 éves, Vass István ref. 27 éves kőműves segéd és Mikó Zsófia ref. 32 éves elvált nő házasságot kötöttek.

— **Bizottsági gyűlés.** A debreczeni ref. egyház parochiális bizottsága január 8-án délután 4 órakor az egyház tanácstermében gyűlést tart.

— **Az aggyarajó.** Azok a telt házak, melyek a Hajnal-Mulatóban estéről-estére láthatók, fényes bizonyítékát nyújtják a praxis jó műsornak, amelyből az összes elsőrendű tagok felléptén kívül ki kell emelni az «Aggyarajó» című egyfelvonásos budapesti léleképet, mely oly előadással kerül bemutatásra, hogy a legkényesebb műértők igényeit is kielégíti. A műsor legközelebbi ujdonsága «Kutya vagy asszony» című bohózat lesz.

— **Mi a divat? Mi a divat?** A kérdést igen könnyű felvetni, de annál nehezebb erre felelni. A divat definíciója semmivel sem könnyebb, mint azt meghatározunk: mi a művészet, vagy költészet. Mindenesetre azt konstataálni lehet, hogy a divatnak éppen úgy megvan a maga alakító művésze, mint a piktorának, vagy képfaragásnak. Hogy egy szép ruhában művészi tökélyt fedezhetünk fel, az világos. A színek és a vonalak harmóniája, a meglepő fordulatok egy tolettben éppen úgy érvényesülnek, mint ahogy egy szobortól elvárhatjuk a proporciók arányosságát. Az intenzív szellemi munkát végző emberek és a kultur-milicben élő nőknek mintegy veleszületett hajlandóságuk van arra, hogy öltözékeikbe belevigyék egyéniségük karakterisztikumát. A bizarr egyéniségek bizarrul, a finomabb lelkületűek finom nüanszirozással öltözködnek. És amint az alkotó művészetekben vannak kontárok, úgy az öltözködés művészetében még többel találkozunk, akiket joggal az öltözködés humoristáinak is nevezhetnénk. Grotzkebb nincs, mint egy rosszul öltözött nő.

— **Elítelt angyalcsinálók.** A sátorajaujhelyi törvényszék tegnap délelőtt kezdte tárgyalni azt a nagy bünpört, melynek központjában egy hirhéd szerencsi angyalcsináló asszony, Tóth Istvánné áll. Tóthné és büntársai az egész megyében üzték az angyalcsinálást, de mindaddig nem sikerült leleplezni őket. Nemrég egy feljelentés kapcsán Tóthné s tizenhárom más szerencsi leány és asszony ellen megindították az eljárást és bünpörüket tegnap tárgyalta le nagy érdeklődés kíséretében az ottani törvényszék. ügyészség tíz rendbeli magzatelhajtással vádolta Tóthné és vádat emelt többek ellen azok közül is, akik beismerték, hogy Tóthné rajtuk tiltott műtétet hajtott végre. Ezek beismerték azt is, hogy tíz koronát fizettek Tóthnének minden műtétért. Tóthné ezek után beismerte bűnét s azonnal védekezett, hogy segíteni akart azokon, akik hozzá tanácsért fordultak. Eisert István főügyész helyettes vádbeszédében a bűnösök szigorú büntetését kérte, mert csak úgy lehet véget vetni az egész megyében pusztító üzelmeknek. A törvényszék Tóthné két évi börtönrre ítélte. Azok közül, akik magukon műtétet hajtottak végre, három asszonyt 3—6 havi fogházra, egy leányt pedig három havi fogházra ítélt. Több vádlottat felmentett, mert nem lehetett bizonyítani bűnösségüket. Az ítélet ellen úgy a főügyész helyettes, mint az elítéltek feleltek.

— **Konstantinápolyban minden csöndes.** — Ejjél után egy berlini laphoz szófiai távirat jött azzal a hírrel, hogy Konstantinápolyban lázadás tört ki, Mahmud Sefket pasa hadügyminisztert megölték és a drinápolyi hadtest a főváros felé vonul. Bár gyanus volt a forrás, — Szófiából az utóbbi időben sűrűn kürtöltek világgá ilyen kalandosan hangzó híreket — az illető lap egy munkatársa mégis elment a török nagykövetséghez, hogy végére járjon a dolognak. A török nagykövet szíves készséggel állott a hírlapíró rendelkezésére és megmutatta neki az utolsó hivatalos táviratokat, amelyekel tegnap délután 6 órakor adtak fel Konstantinápolyban; szolgálati ügyekről szólt valamennyi, a szofták lázadásáról, a hadügyminiszter meggyilkolásáról egy betű sem volt benne. Legyen nyugodt — mondta a török nagykövet a hírlapírónak — és írja meg, hogy én is aggodalom nélkül mentem aludni, miután ön fölvert álmomból a szófiai hazug táviratokkal. Konstantinápolyban minden csöndes.

Az összegabalyodott Nyugat.

Hatvany támad.

A Nyugat című irodalmi részvénytársaságban zavarok ütöttek ki. Az üzlet nem ment már elég jól, vagy az üzlettársak feltékenykedtek egymásra, — esetleg mind a két ok meg van nem lehet tudni. Elég az hozzá, hogy már jó ideje forronganak egymás között ezek a kiforratlanok, míg végre most a társaság egyik oszlopos tagja, alapítója és pénzbárója Hatvany Lajos a nyilvánosság előtt is pertraktálja a Nyugat belügyeit. Sőt egyenesen bejelenti a cég csődjét.

Hatvany Ady Endréhez írt levelet, akiben a Nyugat feltétlenül legelőnyösebb tagját látja — s neki keserget el bubánálát.

Hatvany — a Nyugat megalapítója — levetelének érdekesebb részei ezek:

— Neki állt a munkának s finoman és finomtalanul, zajjal, sippal, dobbal felolvasásokkal polemikával, otthon ébren tartott, külföldön felébresztett érdeklődéssel s last not least tőkével (megemlítem — nem szegyen.)

— A szerkesztők nem gondolatba, vagy elvbe, hanem csak szép jelzőkbe szerelmes jó stílussal, új és új modoroknak gyakran «felülő» aestheta-egyénisége kiütöközni a Nyugaton. Osztóvá nemasága valósággal megszólalt. Ez a meghatározó, kedves és föltétlenül becsületes írói becsülygygyal töl s képtelenségében bizonyára kegyetlenül szenvedő ember — bűn volna róla egy rossz szót is mondani, ha szabadjára eresztett impotenciája nem volna az irodalomnak akkora kárára — olyan, mint a meddő asszony, kiről Arany éneklí: Egynek nem adatván, Anyja le-vel soknak. Nem szül — ahnem örökbe fogad. A Nyugat minden számában be akarja magának bizonyítani, hogy ő igenis lélegzik. él és hat, s mivelhogy ezt közvetlenül, mint író nem tudja, megpróbálja közvetve, mint író-felfedező. Egyre-másra, derüre-borura, fedezett föl; regény-író, költő, kritikust, noevllistát. Adtál szerkesztő uram irodalmat, nincs köszönet benne.

— A Nyugat két szerkesztője — folytatja Hatvany — utat nyitott a tizenkilenc-huszeves szárnypróbalgatóknak. S a mai kezdés más, — mint a tietek volt. Ki indul ma még oly neveséges naivul, mint te vagy Móricz? Ki tapogatózik? Ki ügyetlenkedik? Kinek van mondani valója és ki nem tudja megírni? Biztos, hogy a huszévsek közt akad ilyen is. De hol van? Ott hol te voltál kezdő korodban valmi vidéki lap szerkesztőségében. A Nyugatba időelött felszabadított félelmesen ügyes jelzőmegválogatók, stílushazardörök, moderszemfényvesztők, mű-naiv versdadogók, vagy Ady-utánzók, korán érett, fanyar zsurnaliszta-polyhistorok s művészietlen témamerészségekkel kérkedő s azokat formába önteni képtelen novellisták irnak.

Mit szól ehhez vajjon a Nyugat közönsége? Az a közönség, amelyet megzavart a Hatvany

üzleti reklámja, s azt hitte irodalmat kap a Nyugathban. melyet írók csinálnak? Az ám! Hatvany maga bevallja, hogy csak sülelenséget, husz éven alóli tökfilkók zöldségeit árúiták «modern irodalom» név alatt.

Megtették egymást tehetségnek, tele ordították a világot az ő nagy modern merészségükkel, nagyszerűségükkel s a közönség egy kis része be is dült nekik! Hogy szégyelheti magát ez a közönség most, a komédia végén, amikor a direktor maga huzza le az álarcot, s azt mondja: Tisztelt közönség, nem vagyunk mi írók és művészek, csak tizennyolc éves csepürágók, nem irodalmat adunk mi, csak csupán mű-naiv dadogást!

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

Buza áprilisra	11.65
Buza májusra	11.53
Buza októberre	10.80
Rozs áprilisra	10.21
Rozs októberre	8.78
Tengeri májusra	8.42
Tengeri júliusra	8.45
Zab áprilisra	9.63
Zab októberre	8.12

Ásványvíz bevétel Argentínában.

Az argentinai kormány rendeletet adott ki, amely szerint az ásványvizek bevitelének engedélyezését előzetes egészségügyi hatósági vizsgalattól tetie függővé. A fogyasztási adó lefizetését igazoló bélyegjegyeket csak akkor szolgáltatják ki, ha az egészségügyi hatóság vizsgálatának kedvező eredménye megfelelően igazolást nyer. E rendelkezések folytán az 1906. év előtt szerzett behozatali engedélyek érvényüket veszítették.

Az új behozatali engedélyeket kémiai vegy-elemzés alapján adják ki, melynek megejtése a Departamento Nacional de Higiene kebelében szervezett Oficina Animica-nál kérelmezendő és pedig az alábbi módon:

1. Csatalandó 5 db. minta abban az alakban, ahogy eladásra kerül a kérdéses cikk.
  2. Kérvény 1 iv 1 dolláros bélyeg pappirossal az elintézéshez.
  3. A vegyi összetétel pontos feltüntetése súly és alkotórészek szerint.
  4. Megjelölése a tartálynak (üvegnék) és a címkének.
  5. Csatalandók esetleg prospektusok és más egyéb adatok, amelyek a pontos vegyelemzést elősegítetik.
  6. Röviden ismertető a cikk therapeutikai és physiologiai jelentősége.
- Az érdeklődőknek egy spanyol nyelvű folyamadvány-minta a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságánál rendelkezésükre áll.

Fizetésektelenségek. Gárdos és Reiner petrozsényi vegyesáru-kereskedő cég megszüntette fizetéseit. Tartozik árukért és pénzért összesen 109.200 koronával. A vagyoni állapot még ismeretlen. — Lövy Gyula (Budapest, Baross-u. 77.) szintén megszüntette fizetéseit és tartozik áruért és pénzért összesen 90.000 koronával. Az áruaktár összeállítása most van folyamatban. Mindkét fizetésektelen cég bíróságon kívüli kiegyezésre törekszik. — A Budapesti Hitelezői Védegyelet következő fizetésektelenségeket közli: Matics P. és Fia, Ujvidék; Vajda Sándor, Nagyvárad; Antal Károly, bórkereskedő, Kaposvár; Reichmann Heimann, bórkereskedő, Putnok; Bolgár István, Budapest, Váci-körut 5.

Román pénzüzetek terjeszkedése. Aradról táviratozzák: A Gyulavidéki Takarékpénztár borosjenői fiókját átvette az aradi Viktória román pénzüzetet. A magyar intézetet ezután a románok vezetik, ami a román pénzüzeteknek újabb térfoglalását jelenti.

Füvedvárosra
VOITH GYÖRGY.

VATOR
GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Nincs többé köhögés, fejfájás, reuma csúz, köszvény, isiász, kolera és más ragályos fertőzés,
Mert van „BOROLIN“

Borolincukorka, Borolinsó és Borolinszappan. A Dr. Borovszky-féle BOROLINN K az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 50 fill., a Borolincukorkának 40 fillér, a Borolin sónak 2 kor., a Borolin házászappannak darabonként 30 fill. és a pipereszappannak 80 fillér.

Kapható városunkban a következő ezékeknél: BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ, gyógyszerészeknél, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA, NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. kereskedő uraknál, Ernőhályfalván: MÁTRAI ÁKOS gyógyszerertarban. Földesen: WEISZ MIKSA kereskedésében.

Félstabilgépek, Gőzgépek, Gőz kazánok, Motorok, Sínek, Szivattyúk, Malomgépek, Modern transmissiók. Távirányítók Minden méret és nagyságban kaphatók

Abeles Emil vas és gép-
 osztályánál
 BUDAPEST, V. kerület, Váci-ut 88. szám.

Gépek és kazánok hőcsonbe is adatnak.
 TELEFON 142-14. Sürgőnyeim: BARSEL.

— Az eredeti Wolf szerkezetű —
szab. túlhevített gőzzel működő lokomobílok
 szelvénymentes szabatosági vezényművel, 10-800 lóerőig terjedő teljesítménnyel, igen nagy gazdaságosságuk, kiválólságuk és könnyű kezelésük által elismert világhírűek és minden üzem részére a legelőnyösebb erőforrást képezik.

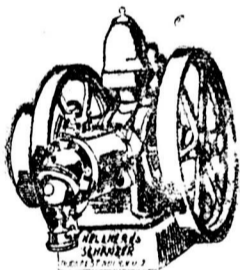

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU
 budapesti képviselőháza: Boros Artur okl. gépészmérnök
 Rettenbillor u. 33.

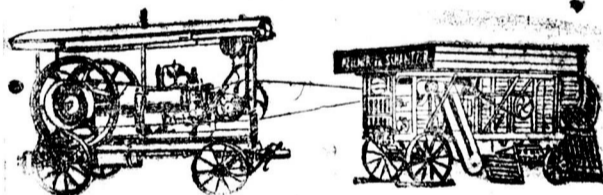
Nyersolaj-motor.

Világhírűek

Gőz- és motor cséplőkészítők.

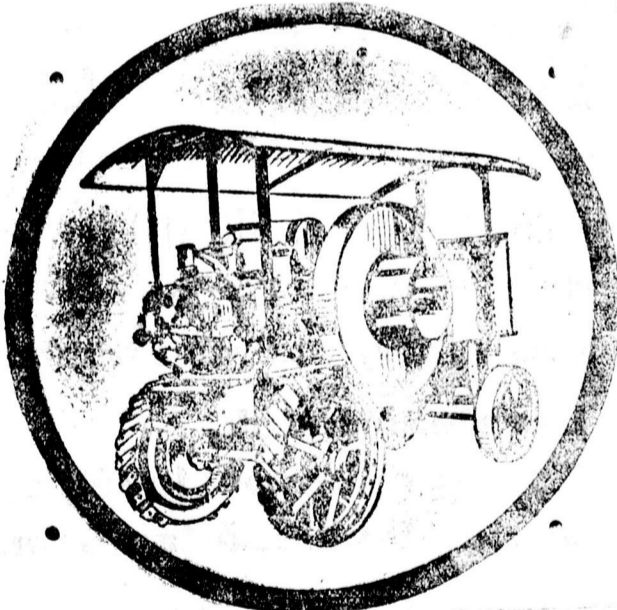
Magánjáró-motoraink

Elsőrendű gyártmány, üzeme olcsó kezelése egyszerű.

Kitűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

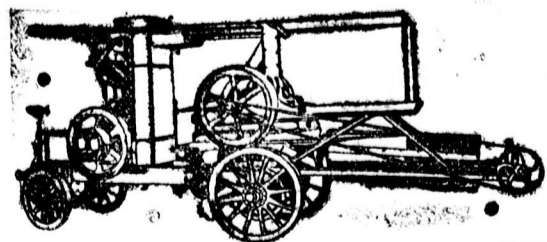
mer a legjobbak és leegyszerűbbek

mert a legolcsóbbak és üzemük biztos

Szabadalmazott Malomjártat.

Magánjáró kőtörő.

Az országutakon magát vontatja és igen jól tör. Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg gépkillitásunkat **KELLNER és SCHANZER**

Budapest, V., Kálmán-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

Igen egyszerű, mert a malomjártattal együtt van felszerelve. Kevés helyet foglal el, alkalmas finom lisztre és darálásra.

Apró hirdetések.

Tíz sorig 50 fill., minden további sor 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Jó mosónót keresek. Csapo-utca 35. szám.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papiros
kilo és mázsánként olcsón beszerezhetik
Horovitz Zsigmond papirtüzletében Piacz-
utca 12.

Kókusz-szár, kóser, legfinomabb gyártmány, li-
bezstól földimulja. Főzéshez, sütéshez kiváló.
Öt kilós postadoboz franko 7.50. Kókuszvaj
8 korona. Polacsek Fülöp és fia Nyirbátor.

Zongorázni Ön? 3 korona havi előfizetéssel leg-
jobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Or-
szágos hangjegykölcsönző intézet, Andrássy-
ut 47. Tessék prospektust kérni.

Három, esetleg 4 szobás utcai modern ur-lakás
1912 május 1-től kiadó Darabos-utca 7.
sa. alatt.

KIADÓ LAKASOK. Csapo-utca 10. szám alatt
udvari lakás, az emeleten egy vagy két szo-
ba butor nélkül kiadó. Érdeklődni Csapo-
utca 10. az emeleten.

Ritka alkalom!

Konkurrenzia nélkül álló üzlet más
vállalat miatt eladó. — Az átvételhez
1000 - 1500 K szükséges. Bővebb fel-
világosítást szíveségből ad AUGURT
„Budapest kávéház“ Hunyadi-utca 14.

Ludaser János

Megnyilt! női, pipere csipke **Megnyilt!**
és rövidáru üzlete **Megnyilt!**
(Városház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyol
harisnya és

párisi ujdonságokban
állandó nagy raktár.

Lefőztük Párisot, Londont és Berlint
Szaba-
dalma-
zott **hajtűnkkel**

A frizurát erősen tartja és so-
hasem esik ki. Kapható min-
den jobb üzletben. Valamennyi
kulturállamban szabadalmazva
Polczer és Társa
hajtű és hajdiszmu-árugyár
Budapest, I. ker., Lenke-ut 66. sz.

PALACE SEC, CASINÓ és CASINÓ SEC
a legkiválóbb

magyar pezsgő

amely kitűnő tulajdonságánál fogva a Kárpá-
toktól az Adriáig közkedvelt itala a közönségnek
Gyártja:

!! a **Palace Pezsgőgyár BUDAFOK** !!
DEBRECZENBEN főlerakat:

TÖRÖK és NEMES
cégnél Csapo-utca 26.

Tokaji gyógyasszu

kitűnő gyógyszer

vérszegényeknek és lábadozóknak

Négy félliteres postacsomagot 10 K ért.
frankó szállítással küld:

Nagy Testvérek

szőlőbirtokosok TÁLYA Tokaj-hegyalja.

Irodának alkalmas

világos, tágas

négy szoba

(3 utcai, 1 udvari)

1912. május hó 1-től
kiadó

Darabos-u. 7

Lovak

tűzőn alkotásokon is megtartják
munkaképességüket a Leonhardt
L. védjeggyel ellátott
eredeti-M-sarok
által.
Az eredeti-M-sarok minden tekintetben
rögzítve vannak és használhatók a
legelőbűbűk.

KEDVES EMLÉK-

tárgyat vásárolhat mindenki bármilyen alkalomra olcsó árért

HOROVITZ ZSIGMOND papírárukereskedésében
PIACZ- ÉS CSAPÓ-UTCZA SARKÁN, PIACZ-UTCZA 12. SZÁM.

Rendkívül nagy választékban vannak:

Levelező-lapok,

Díszes dobozos levélpapírok,

Díszes levelező-lap albumok,

Emlék-könyvek! a legszebb bársony- és bőrkötésben.

Üzleti- és másolókönyvek gyári árban kaphatók.